

Sygn. akt III Ca 1259/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Gabriela Sobczyk (spr.)

Sędzia SO Artur Żymełka

Sędzia SR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2018 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa B. O. (1)

przeciwko E. O.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. akt II C 1132/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) **zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2101,90 zł (dwa tysiące sto jeden złotych dziewięćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2013r. do 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r.**

oraz kwotę 883,60 zł (osiemset osiemdziesiąt trzy złote sześćdziesiąt groszy) tytułem skapitalizowanych odsetek za okres do 10 września 2013r.;

2) **oddala powództwo w pozostałej części;**

3) **nie obciąża powódki kosztami procesu;**

4) **nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 90,66 zł (dziewięćdziesiąt złotych sześćdziesiąt sześć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;**

5) **odstępuje od obciążania powódki kosztami sądowymi;**

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. nie obciąża powódki kosztami postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

Powódka B. O. (1) wniosła o zasądzenia od pozwanej E. W. (1) kwoty 19.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2008r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa przez zawodowego pełnomocnika. W uzasadnieniu wskazywała, że strony były zatrudnione w Pracowniczej Kasie Zapomogowo-Pożyczkowej przy (...) S.A. W 2008r. zostało ujawnione manko w wysokości 76.000,00 zł. Wówczas przełożony stron zobowiązał pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie kasy, w tym E. W. (1) oraz B. O. (1), do uzupełnienia brakującej kwoty z własnych środków. W obawie przed ewentualnymi surowszymi konsekwencjami pracownicy zgodzili się na takie rozwiązanie. Następnie dokonali podziału kwoty na cztery części, każdy został zobowiązany do spłaty 19.000,00 zł. Pozwana nie posiadała środków na spłatę. Nie była zatrudniona w (...) S.A. Zakładzie (...) w R., stąd nie mogła sama zaciągnąć pożyczki w Pracowniczej Kasie Zapomogowo-Pożyczkowej. Powódka chcąc jej pomóc, poprosiła dwie pracownice spółki, a to R. D. (1) i J. P. (1), o zaciągnięcie pożyczek na rzecz pozwanej. Pozwana zgodziła się, aby spłacać raty pożyczek zaciągniętych na jej rzecz przez R. D. (1) i J. P. (1). 19 grudnia 2008r. doszło do zawarcia ustnej umowy pożyczki pomiędzy pozwaną a R. D. (1) i J. P. (1). R. D. (1) uzyskała w Pracowniczej Kasie Zapomogowo-Pożyczkowej przy (...) S.A. Górnośląskim Zakładzie Spółki w R. pożyczkę w kwocie 10.000 zł. J. P. (1) uzyskała w Pracowniczej Kasie Zapomogowo-Pożyczkowej przy (...) S.A. Górnośląskim Zakładzie Spółki w R. pożyczkę w kwocie 9000,00 zł. W celu potwierdzenia sposobu spłaty, w tym samym dniu pozwana podpisała oświadczenie, w którym zobowiązała się do spłaty pożyczek w kwocie 10.000,00 zł dla R. D. (1) i 9000,00 zł dla J. P. (1). Kwota 19.000 zł została przekazana pozwanej, a ta dokonała wpłaty na rzecz Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej. Powódka wskazała, że pozwana nie spłaciła pożyczek zaciągniętych przez R. D. (1) i J. P. (1). Poręczycielem obu pożyczek była powódka, która spłaciła obie pożyczki. Pożyczkę zaciągniętą przez R. D. (1) powódka spłaciła w dniu 4 marca 2010r. zaś pożyczkę zaciągniętą przez J. P. (1) w dniu 9 listopada 2009r. W związku z dokonaną przez siebie spłatą, powódka w dniu 8 marca 2010r. zawarła z R. D. (1) i J. P. (1) umowy cesji wierzytelności przysługujących im względem pozwanej. Następnie pismem z dnia 17 maja 2010r. zawiadomiła pozwaną o dokonanej cesji wierzytelności, równocześnie wzywając ją do zapłaty. W dniu 27 stycznia 2012r. powódka po raz kolejny wezwała pozwaną do zapłaty. Pozwana pomimo wezwań nie wpłaciła powódce należnej kwoty.

Dnia 29 lutego 2012r. Sąd Rejonowy w Rybniku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 19.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2008r. do dnia zapłaty i koszty postępowania.

Pozwana złożyła wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu oraz sprzeciw od tego nakazu. Postanowieniem z dnia 16 października 2012r. Sąd Rejonowy przywrócił jej termin do złożenia sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 29 lutego 2012r. W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wносиła o oddalenie pozwu w całości i zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana zaprzeczyła twierdzeniom powódki zawartym w pozwie, a potwierdziła jedynie, że była pracownikiem (...) S.A. Wskazała, że na podstawie umowy zlecenia z dnia 1 kwietnia 2007r., prowadziła (...) S.A. Zakładzie (...) w R.. Z uwagi na zmianę miejsca pracy w dniu 24 lipca 2007r. pozwana wskazała, że złożyła oświadczenie o rozwiązaniu powyższej umowy, a w dniu 26 lipca 2007r. dokonała przekazania dokumentacji (...) przy udziale przedstawicieli Zarządu (...) przy (...) S.A. Zakład (...) w R.. Podniosła, że w protokole zdawczo – odbiorczym nie stwierdzono żadnych braków w kasie, o których mowa w pozwie. Pozwana podkreślała, że powódka w pozwie nie wskazała daty powstania manka w kasie zapomogowo-pożyczkowej, w kwocie 76.000,00 zł. Podała, że nie wiedziała o konieczności spłaty w częściach przez pracowników powstałego niedoboru, z własnych środków, w taki sposób, że na każdego z pracowników, który rzekomo przyczynił się do jego powstania przypadała do spłaty kwota 19.000,00 zł. Wskazała, że nigdy nie została poinformowana przez pracodawcę o manku w kwocie 76.000,00 zł, pracodawca nigdy nie wyzwał jej do zapłaty ani złożenia wyjaśnień w przedmiotowej sprawie.

Pozwana zaprzeczała, żeby inne osoby – będące już na emeryturze, które były członkami (...) tj. R. D. (1) i J. P. (1) zaciągnęły pożyczkę na rzecz pozwanej w celu spłaty przez nią kwoty 19.000,00 zł. Pozwana nigdy nie wyrażała zgody,

aby wyżej wymienione osoby zaciągały na jej rzecz jakiegokolwiek zobowiązania. Ponadto w ocenie pozwanej powódka nie przedstawiła żadnych dowodów, iż pozostałe osoby dokonały wpłaty na rzecz pracodawcy, tj. każdy po 19.000,00 zł. Wskazała, że w rozmowie z J. P. (1) ustaliła, że ta nie przekazała nikomu rzekomo zaciągniętej pożyczki, ponieważ nigdy takiej pożyczki nie pobierała. Pozwana wnosila o zobowiązanie powódki do przedłożenia dokumentów takich jak : wniosek o udzielenie pożyczki, decyzji komisji (...) o udzieleniu pożyczki.

Pozwana zarzuciła, że nigdy nie podpisała oświadczenia o zobowiązaniu się do spłaty pożyczek w kwocie 10.000 zł dla R. D. i 9.000,00 zł dla J. P.. Zakwestionowała prawdziwość podpisu na przedmiotowym oświadczeniu i wnosila o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego grafologa na okoliczność ustalenia czy podpis, który widnieje pod oświadczeniem został faktycznie złożony przez pozwaną.

Pozwana zaprzeczała jakoby poręczała spłaty pożyczek lub zawierała ustne umowy pożyczki z J. P. i R. D.. Wskazała, że nie otrzymała od nich żadnych pieniędzy.

Niezależnie od poniesionych wcześniej argumentów pozwana podnosiła zarzut przedawnienia roszczenia, powołując się na art. 722 kc roszczenie biorącego pożyczkę o wydanie przedmiotu pożyczki przedawnia się z upływem sześciu miesięcy od chwili, gdy przedmiot miał być wydany.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy w Rybniku oddalił powództwo; zasądził od powódki B. O. (1) na rzecz pozwanej E. O. kwotę 3.107,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazał pobrać od powódki B. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 824,17 zł tytułem pokrycia kosztów opinii biegłego tymczasowo uiszczonych przez Skarb Państwa.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka B. O. (1), świadek B. P. (1) i nieżyjąca J. J. były członkami zarządu Pracowniczej Kasy Zapomogowo- Pożyczkowej przy (...) S.A. Zakład (...) w R.. Księgową Kasy przez wiele lat była pozwana E. W. (1) obecnie nosząca nazwisko O.. Oprócz niej funkcje księgowych wykonywały jeszcze inne osoby, ale były to księgowe pomocnicze. W połowie 2008r. nowy zarząd (...) odkrył, że w finansach Kasy występuje manko na kwotę 76.000,00 zł. O manku poinformował dyrektor zakładu p. Tylicki. Na zwołanym zebraniu, na którym były obecne B. O. (1), B. P. (1) i J. J. dyrektor w obecności nowej księgowej poinformował, że istnieje manko na 76.000, 00 zł i że nie można ustalić okresu kiedy doszło do jego powstania. Dyrektor zażądał, aby członkowie „starego zarządu” dobrowolnie uzupełnili manko w (...) do końca 2008r., w przeciwnym razie zawiadomi o występujących nieprawidłowościach Prokuraturę. Obecne na zebraniu członkinie zarządu (...) ustaliły, że dobrowolnie uzupełnią niedobór pieniędzy w Kasie i wpłacą każda po 19.000,00 zł. Do podziału kwoty manka została również wliczona, nieobecna na spotkaniu z dyrektorem księgowa E. W. (1).

Pozwana E. W. (1), obecnie O., w związku ze zmianą zatrudnienia i przeniesieniem się do pracy w centrali zakładu w K., rozwiązała zlecenie na prowadzenie księgowości przy (...) z dniem 24 lipca 2007r. Wszelkie dokumenty księgowe przekazała w obecności Zarządu (...) J. J. w dniu 26 lipca 2007r., co zostało potwierdzone protokołem zdawczo odbiorczym. Od rozwiązania zlecenia oraz zmiany miejsca zatrudnienia pozwana nie miała żadnego wglądu do księgowości prowadzonej przez (...). Pomimo, że pozostawała w kontakcie służbowym zarówno z dyrektorem Tylickim jak i E. K. (1), która była dyrektorem do spraw finansowych, nie uzyskała od nich żadnej informacji o manku występującym w (...). Pozwana podkreślała, że kiedy prowadziła księgowość (...), jej bilanse były poddawane kontrolom dokonywanym przez zewnętrznych kontrolerów z centrali (...) lub kontrolerów ze związków zawodowych i nigdy nie zostały wykryte jakiegokolwiek nieprawidłowości. Pozwana wskazywała, że jako księgowa nie miała bezpośredniego kontaktu z pieniędzmi, gdyż wypłata pożyczek z Kasy odbywała się za pomocą przelewów, a w okresie w którym była wypłacana gotówka to pieniądze pobierał Zarząd, wypłacając je przez książeczkę czekową a następnie dokonywał podziału pieniędzy pomiędzy członków Kasy.

Po stwierdzeniu manka w (...) powódka B. O. (1), J. J. i B. P. (1) wpłaciły do (...) kwoty po 19.000,00 zł tytułem pokrycia manka. E. W. (1) nie wpłaciła kwoty 19.000,00 zł. B. O. (1) zwróciła się wówczas do dwóch emerytowanych pracownic R. D. i J. P., które należały do (...), aby zaciągnęły pożyczki w kasie w celu spłaty powstałego manka. Po wyrażeniu zgody na zaciągnięcie pożyczki R. D. uzyskała z (...) pożyczkę w kwocie 10.000 zł, a J. P. w kwocie 9.000,00

zł. Udzielenie pożyczki nastąpiło bez zastosowania procedury stosowanej w Kasie dla udzielenia pożyczki. Ani J. P. , ani R. D. nie składały wniosku o udzielenie pożyczki, nie wskazały wymaganych poręczycieli. Pożyczki udzielił Zarząd Kasy bez ich formalnego udziału. Zgodnie z ustnymi obietnicami gwarantem spłaty zaciągniętych pożyczek była B. O. (1). Pożyczka zaciągnięta przez J. P. została spłacona przez B. O. (1) 9 listopada 2009r. a pożyczka zaciągnięta R. D. została spłacona przez B. O. (1) 4 marca 2010r. Żadna z pożyczkobiorczyń nie prowadziła rozmów na temat zaciągnięcia pożyczki z E. W. (1) a jedynie z B. O.. E. W. (1) nigdy nie zwracała się ani do R. D. ani do J. P. o zaciągnięcie pożyczki z (...). Obie panie oświadczyły także, że nie przekazywały pieniędzy z tytułu pożyczki do rąk E. W. (1) i że zaciągnęły pożyczki na prośbę B. O. celem spłacenia przez nią manka w (...).

Po spłaceniu przez powódkę B. O. (1) pożyczek zaciągniętych przez R. D. i J. P. zawarły one z powódką umowy cesji wierzytelności. Zgodnie z treścią umów z dnia 8 marca 2010r., R. D. przeniosła na B. O. wierzytelność przysługującą jej w stosunku do E. W. w kwocie 10.000zł, a J. P. przeniosła wierzytelność w kwocie 9.000 zł. Obie panie zeznające w charakterze świadków stwierdziły, że podpisując umowę cesji nie rozumiały jej znaczenia, gdyż żadna nie uważała E. W. (1) za swojego dłużnika. Podkreśliły ponownie, że pożyczki zaciągały na prośbę B. O..

Sąd Rejonowy wskazał, że potwierdzeniem, że E. W. wyraziła zgodę na spłatę części manka w (...) miał być dokument zatytułowany (...) z dnia 19 grudnia 2008r. Pod treścią tego dokumentu, w którym E. W. zobowiązuje się do spłaty pożyczki w kwocie 10.000 zł dla p. R. D. i w kwocie 9.000 zł dla p. J. P. widnieje jej podpis. Autentyczność podpisu została potwierdzona opinią biegłego grafologa. Sąd Rejonowy uznał, że istnieją duże rozbieżności co do okoliczności sporządzenia dokumentu, które w ocenie Sądu Rejonowego podważają jego znaczenie. Pozwana zaprzeczała temu aby kiedykolwiek świadomie podpisała zobowiązanie spłaty pożyczek, których nie zaciągnęła.

Świadek B. P. zeznała, że dokument "Zobowiązanie" został sporządzony wcześniej nie wiadomo przez kogo i podpisany na zakładzie pracy w R. przez E. W., w jej obecności. Tymczasem powódka B. O. zeznała, że treść dokumentu sporządziła w pociągu w drodze do K. i namówiła pozwaną do jego podpisania, w obecności B. P., w centrali zakładu w K..

Sąd Rejonowy wskazał, że na podstawie nakazu zapłaty z dnia 29 lutego 2012r., zanim uchylono klauzulę wykonalności, wyegzekwowano od pozwanej E. O., na rzecz powódki B. O. kwotę 24.500,00 zł

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd w całości dał wiarę przedstawionym przez strony dokumentom oraz opinii biegłego grafologa.

Zeznaniom świadka B. P. i zeznaniom powódki Sąd Rejonowy dał wiarę jedynie w części. Wskazał, że zarówno świadek B. P. jak i powódka będąc członkiem zarządu (...), były zainteresowane tym aby kwotę 76.000,00 zł manka rozdzielić na jak największą liczbę zobowiązanych, tak aby umniejszyć swój udział w spłacie. Ponadto wskazał, że ich zeznania są niespójne.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powództwo należało oddalić w całości jako nie wykazane co do zasady i wysokości. Wskazał, że powódka swoje roszczenie wywodziła z nabytych w drodze cesji praw do wierzytelności, jakie R. D. i J. P. miały w stosunku do E. W., a które wynikały z umowy pożyczki. Sąd Rejonowy przywołał treść art. 720§1kc. Wskazał, że jest oczywiste, że zobowiązanie do zwrotu przedmiotu pożyczki jest uzależnione od uprzedniego wykonania zobowiązania przez pożyczkodawcę.

Przywołał też art. 509 kc, wskazując, że powódka podnosiła, że w prawa wierzycieli wstąpiła na podstawie umowy przelewu wierzytelności. Wskazał, że cechą charakterystyczną przelewu jest ponadto niewymaganie w zasadzie do jego dojścia do skutku dłużnika.

Sąd Rejonowy ocenił, że z ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie wynika, że obie panie będące pożyczkodawcami tj. R. D. i J. P. za drugą stronę umowy pożyczki uważały B. O.. Obie zeznały, że pożyczka została udzielona, za ich pośrednictwem z (...), celem spłacenia manka w (...). O tym na co wydana zostanie kwota uzyskanej pożyczki decydowała pożyczkobiorczyni, czyli B. O.. E. W. (1) na żadnym etapie udzielania pożyczki nie uczestniczyła w procesie

zawarcia tej umowy. W tych okolicznościach w ocenie Sądu jest niezrozumiałe dlaczego następnie R. D. i J. P. zawarły z B. O. umowę przelewu wierzytelności, w której osobę dłużnika określono jako E. W.. W ocenie Sądu Rejonowego zawarcie przez świadków takiej umowy wynikało najprawdopodobniej z niezrozumienia istoty umowy przelewu wierzytelności oraz chęci pomocy koleżance.

Sąd Rejonowy w tym stanie sprawy uznał roszczenie pozwu za nieudowodnione. Wobec postawy pozwanej, która konsekwentnie zaprzeczała, że wiedziała o istnieniu manka i jego wysokości powódka, działająca przez zawodowego pełnomocnika, jako inicjatorka procesu powinna wyraźnie dowieść tych faktów (art. 6 kc). Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powódka miała możliwość zawnioskować o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków tj. dyrektora Tylickiego czy dyr. ds. finansów E. K., którzy jako niezainteresowani bezpośrednio wynikiem sprawy, obiektywni, być może dostarczyliby istotnych informacji niezbędnych dla trafego, merytorycznego rozstrzygnięcia. Uznał, że zaoferowane przez powódkę dowody są niewystarczające, bowiem świadkowie to koleżanki powódki, a B. P.- jest nawet współodpowiedzialną za powstanie manka.

Sąd Rejonowy wskazał, że nie zostało udowodnione, że E. W. (1) była współodpowiedzialna za powstanie manka. E. W. przenosząc się do pracy w centrali w K. rozliczyła finanse (...) i zdała wszelką dokumentację. Miało to miejsce w lipcu 2007r., a manko zostało odkryte w połowie 2008r. i nie zostało w żaden sposób wykazane w jakim okresie powstało. Sąd Rejonowy uznał, że możliwe jest, że do powstania manka w (...) doszło w okresie, kiedy pozwana nie miała już żadnego wglądu w dokumentację księgową i dostępu do kasy (...).

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na zasadzie art. 98 kpc.

Apelację od tego wyroku wniosła powódka. Zaskarżyła go w całości i zarzuciła naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233§1kpc polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego naruszeniem zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, a w szczególności w tendencyjnej ocenie dowodów z zeznań powódki B. O. (1) i świadka B. P. (1) i odmowy dania im wiary, podczas gdy zeznania te dotyczące dobrowolnego i samodzielnego podpisania przez pozwaną oświadczenia o obowiązku spłaty pożyczki w dniu 19 grudnia 2008r. były spójne i logiczne. Zarzuciła ponadto naruszenie art. 247 kpc poprzez przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron przeciwko osnowie dokumentu, a to zobowiązanie spłaty pożyczki z dnia 19 grudnia 2018r., podczas gdy w sprawie nie zostały spełnione określone w art.247 kpc przesłanki warunkujące dopuszczalność przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron przeciwko osnowie dokumentu. Zarzuciła też błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść wyroku polegający na bezpodstawnym uznaniu, że R. D. (1) i J. P. (1) za drugą stronę umowy pożyczki uważały B. O. (1), podczas gdy z treści podpisanych przez nie umów cesji wynika, że za osobę taką uznawały E. O.. Stawiając te zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki B. O. (1) kwoty 19000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2008r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na E. O. na rzecz powódki B. O. (1) kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych. Ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu skarżąca podkreśliła, że okoliczność podpisania przez pozwaną oświadczenia z 19 grudnia 2008r. wynika nie tylko z zeznań pozwanej, jak i świadka B. P. (1), ale także z opinii biegłego grafologa. Pozwana przy tym nie wykazała, aby kiedykolwiek przekazywała powódcie swój podpis na kartce „in blanco”. Mimo to Sąd wbrew stanowisku powódki przyjął, że fakt taki miał miejsce. Odnośnie przyczyn dla których Sąd nie dał wiary świadkowi B. procek pozwana zarzuciła, że świadek ta nie była stroną sporu i nie miała interesu prawnego w rozstrzygnięciu sprawy. W ocenie skarżącej w materiale sprawy okoliczność potwierdzenia przez pozwaną sposobu zapłaty zaciągniętych pożyczek winna być ustalona na podstawie podpisanego przez pozwaną zobowiązania z dnia 19 grudnia 2008r. Wskazała, że prawo procesowe, art.247 kpc, stawia prymat dowodu z dokumentu nad dowodem z zeznań świadka

i dowodem z przesłuchania stron. Podniosła ponadto, że umowa pożyczki może być zawarta także ustnie, fakt jej zawarcia powinien być natomiast potwierdzony pismem. Nie ma żadnych formalnych przeszkód do pisemnego potwierdzenia umowy po jej zawarciu, skoro brak dokumentu nie powoduje nieważności umowy. Skarżąca wskazała, że bezspornym jest, że zaciągnięte przez J. P. (1) i R. D. (1) pożyczki zostały przekazane na rzecz Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej w (...) SA, panie te nie uzyskały żadnych korzyści majątkowych. Powódka stała się wierzycielem z tego tytułu wskutek umów cesji zawartych z nimi. Przeszły na nią także roszczenia o odsetki. Skuteczność umów przelewu nie mogła budzić jakichkolwiek zastrzeżeń.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Na rozprawie apelacyjnej wyjaśniając sposób powstania jej podpisu na oświadczeniu wskazała, że musiała podpisać pusta kartkę papieru podczas zdawania dokumentacji Kasy w 2007r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja odniosła skutek.

Poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne nie są prawidłowe. Zasadny okazał się zarzut naruszenia przy ocenie materiału dowodowego art.233§1kpc. Przy dokonywaniu tej oceny Sąd Rejonowy zajął się okolicznościami powstania dokumentów, a to oświadczenia z dnia 19 grudnia 2008r. oraz umów przelewu wiarygodności, jednak w jednoznaczny sposób nie ustalił nieskuteczności czy też nieważności tych oświadczeń i stwierdzonych nimi czynności prawnych. W odniesieniu do oświadczenia z dnia 19 grudnia 2008r. skupił się na rozbieżności zeznań powódki oraz świadka B. P. (1) odnośnie miejsca sporządzenia tego dokumentu, a w szczególności złożenia podpisu przez pozwaną na nim, a zupełnie nie odniósł się do tego dokumentu, szczególnie jego wyglądu, sposobu umieszczenia na nim podpisu. Tym samym nie ocenił, czy podany przez pozwaną sposób powstania tego dokumentu, a w szczególności w kontekście złożenia na nim podpisu jest prawdopodobny.

Z uwagi na treść art. 247 kpc oparcie ustaleń faktycznych jedynie na zaprzeczeniu pozwanej co do tego dokumentu nie może być podstawą odmowy dania mu wiary, konieczne jest dalsza ocena, jak stanowisko pozwanej winno być odbierane w kontekście pozostałego materiału sprawy.

Dokonując tej oceny Sąd Okręgowy ocenił wyjaśnienia pozwanej za niewiarygodne. Taka ich ocena znajduje uzasadnienie w sposobie sporządzenia oświadczenia z 19 grudnia 2008r. Zostało ono sporządzone na kartce A4 zgiętej na połowę do formatu A5 , a podpis pozwanej figuruje na tej kartce po złożeniu po lewej stronie, a zatem w połowie strony A4, "w poprzek" formatu A4.

Przyjęcie za prawdopodobną wersji zdarzeń wskazanej przez pozwaną co do pozostawienia przez nią podpisu in blanco byłoby możliwe ewentualnie wówczas, gdyby podpis złożony został w końcowej części kartki o formacie A4. W ocenie Sądu Okręgowego złożenie podpisu przez pozwaną na tej kartce nie mogło nastąpić w sposób przez nią wskazany - na skutek „podsunięcia tego dokumentu przez kogoś”. Wiarygodne jest, że podpisała ona istniejące już oświadczenia sporządzone przez inną osobę właśnie na zgiętej do formatu A5 kartce. Nadmienić też należy, że przedstawiona przez pozwaną wersja co do powstania karki z jej podpisem nie wyjaśnia, jak taka kartka mogła trafić w posiadanie powódki, skoro to nie powódce pozwana składała oświadczenia w związku z zakończeniem pracy w R.. Znaczny okres czasu pomiędzy zakończeniem tej pracy (lipiec 2007, a grudzień 2008r.) wyklucza działanie polegające na „podsunięcia tego dokumentu przez kogoś” z myślą o zaistniałej po półtorej roku sytuacji. Dodatkowo pozwana zeznała, że nie pamięta, aby komuś zostawiała kartkę z podpisem in blanco.

Niezasadnie Sąd Rejonowy nadaje wielkie znaczenie temu, że świadek B. P. (1) zeznała, iż oświadczenie zostało podpisane w R., w zakładzie pracy powódki i świadka, a powódka zeznała, że w K., w zakładzie pracy. Należy w tym zakresie mieć na uwadze, że od spisania oświadczenia minęło kilka lat, zatem po stronie świadka co do kwestii o znaczeniu drugorzędym – a to gdzie zostało spisane oświadczenie – mogło dojść do konfabulacji czy pomyłki wynikające z upływu czasu. Mimo braku zgodności zeznań świadka B. P. (1) i powódki co do kwestii miejsca sporządzenia oświadczenia, w ocenie Sądu Okręgowego zeznania świadka B. P. (1) są wiarygodne. Zasadnie przy tym

skarżąca wskazała w apelacji, że świadek ten nie ma żadnego interesu w rozstrzygnięciu niniejszej sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron.

Co do podniesionej przez Sąd Rejonowy okoliczności braku wiedzy pozwanej co do swej współodpowiedzialności za manko oraz co do okoliczności jego powstania, podnieść należy, że z zeznań samej pozwanej wynika, że powódka informowała ją o powstaniu manka w (...) w rozmowie telefonicznej (k. 322).

Odnosząc się do okoliczności uzyskania pożyczek z (...) przez J. P. (1) i R. D. (1), w ocenie Sądu Okręgowego nie ma istotnego znaczenia dla sprawy, czy zostały zachowane wszelkie wymogi dotyczące procedury udzielenia pożyczek, skoro faktycznie pożyczki te zostały udzielone, co wynika z dokumentu wydanego przez przewodniczącą (...) przy (...) w R.(k. 11) Dokument ten nie był przez strony kwestionowany.

Odnosząc się zaś do zeznań J. P. (1) i R. D. (1) wskazać należy, że obie panie zgodziły się na prośbę skierowaną do nich przez powódkę na wzięcie pożyczek w (...), zatem nie można przyjąć, aby do udzielenia tych pożyczek nie doszło. Wiedziały też o manku w czasie wyrażania zgody na pożyczki (w 2008r.). R. D. (1) wiedziała od koleżanek o zaistniałym manku w (...), potwierdziła też że wzięta przez nią pożyczka została przeznaczona na spłatę manka, wiedziała też że obowiązek jego pokrycia został rozłożony na kilka osób, w tym powódkę i pozwaną. Mimo, że w zeznaniu nie potwierdziła, aby E. W. (1) uczestniczyła w porozumieniu, to jednak w świetle ocenionego jako wiarygodne oświadczenia z dnia 19.12.2008r. uznać należało, że taka okoliczność udzielenia pożyczki na jej rzecz przez tego świadka zaistniała, skoro świadek podpisała umowę cesji, złożoną do akt.

Natomiast J. P. (1) w swych zeznaniach potwierdziła, że B. O. (1) wyraźnie wskazała jej, że pożyczka wzięta przez świadka w (...) ma być przeznaczona dla E. W. (1) (obecnie O.). Świadek się na to zgodziła, kiedy powódka zapewniła ją o tym, że sama pokryje zobowiązanie w razie problemów. Wskazała ponadto, że umowę cesji zrozumiała w ten sposób, że to powódka przejęła na siebie obowiązek spłaty pożyczki, a ona nie musiała nic spłacać na konto kasy.

Powyższe zeznania w połączeniu ze złożonymi dokumentami, a to pismem (...) z 19.05.2011 r., umowami przelewu oraz oświadczeniem pozwanej z 19.12.2008r. potwierdzają zaistnienie okoliczności wskazanych przez powódkę w pozwie i stanowią w ocenie Sądu Okręgowego wystarczającą podstawę uznania zasadności roszczenia powódki co do zasady i pierwotnej wysokości kwoty głównej.

W tym stanie sprawy uznać należało, że pozwana pożyczyla od J. P. (1) kwotę 9 000zł a od R. D. (1) kwotę 10 000 zł, które wypłacone jej zostały poprzez pokrycie jej zobowiązania z tytułu manka. Pozwana zobowiązując się do zwrotu tych kwot w oświadczeniu z 19.12.2018r. potwierdziła zarówno zawarcie umowy pożyczek, jak i wypłacenie tych środków. Ponadto w związku tym, że nie podejmowała sama działań mających na celu uzyskanie pożyczek od w.w. osób, składając w/w oświadczenie zatwierdziła czynności zdziałane jej imieniem przez powódkę jako pełnomocnika (art. 103§1kc). Taka wykładnia tego oświadczenia w okolicznościach sprawy jest uzasadniona.

Powoływanie się obecnie przez pozwaną na okoliczność braku jej odpowiedzialności za manko i kwestionowanie jego powstania nie może być skuteczne, skoro wcześniej składając owe oświadczenie pozwana zobowiązała się do spłaty pożyczek, które manko pokryły w części przypadającej na nią. Pozwana bowiem nie uchyliła się skutecznie od złożonego oświadczenia z powołaniem na wadę oświadczenia woli (błąd, przymus, brak świadomości itp.)

Jeszcze raz podkreślić trzeba, że oświadczenie to jest wiarygodne, w szczególności w świetle opinii grafologa, która została wydana w związku z pierwotnym zaprzeczeniem przez pozwaną autentyczności jej podpisu na oświadczeniu.

Istotne z punktu widzenia zgłoszonego żądania jest też określenie daty wymagalności zobowiązania pozwanej do zwrotu pożyczek. Z oświadczenia z dnia 19.12.2008r. nie wynika żadna data w jakiej pozwana obowiązana była do zwrotu pożyczek. Nie jest ona możliwa do ścisłego określenia w drodze wykładni tej umowy, choć niewątpliwie było wolą pożyczkodawców, aby pożyczkobiorca na bieżąco spłacał ich zobowiązania w (...) i w ten sposób zwracał należność. W tych okolicznościach, wobec braku możliwości ustalenia na podstawie okoliczności sprawy daty wymagalności pożyczek objętych zobowiązaniem pozwanej, zastosować należało art. 455 kc. Zgodnie z tym przepisem,

jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Powódka po nabyciu wierzytelności umowami cesji zwróciła się pismem z dnia 17 maja 2010r. do pozwanej o zapłatę żądanej kwoty. Złożona przez pozwaną odpowiedź z dnia 25 czerwca 2010r. wskazuje na to, że w dacie tej pozwana z całą pewnością wiedziała o żądaniu powódki, stąd dzień ten należało przyjąć za datę wymagalności zobowiązania. Odsetki zatem od kwoty należności głównej należały się zgodnie z art. 481§1kc – od dnia następnego po tej dacie, tj. od dnia 26 czerwca 2010r. w wysokości odsetek ustawowych, a od dnia 1 stycznia 2016r. w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, a to na podstawie art. 481§2kc, który uległ zmianie od dnia 1 stycznia 2016r.

Tym samym niezasadne było żądanie powódki odsetek poprzedzających tą datę i winno ono być oddalone.

Nadmienić należy, że skoro powódka jako poręczyciel pożyczek J. P. (1) oraz R. D. (1) spłaciła całą należność do (...), a zatem była wierzycielką w/w osób, to zawarte umowy przelewu miały swoją causę wyrażającą się w pokryciu cesjami tych zobowiązań cedentów J. P. (1) oraz R. D. (1). Zobowiązanie to zostało w umowach przelewu przytoczone. Tym samym nie ma wątpliwości co do ważności umów cesji.

W tym miejscu należy odnieść się do zgłoszonego zarzutu przedawnienia. Jest on niezasadny. Pomiędzy osobami fizycznymi odnośnie zobowiązania o zwrot kwoty pożyczki zastosowanie ma 10 letni termin przedawnienia z art. 118 kc. Przywołany przez pozwaną art. 722 kc nie dotyczy tego zobowiązania. Skoro data wymagalności roszczenia o zwrot pożyczek przypada na 25 czerwca 2010r., a pozew złożony został 22 lutego 2012r., to termin z art. 118 kc do dnia wniesienia pozwu nie upłynął.

Doszedłszy do przekonania o pierwotnej zasadności roszczenia głównego powódki oraz częściowej zasadności jej roszczenia o odsetki, Sąd Okręgowy zważył, że winien brać pod uwagę stan istniejący w dacie zamknięcia rozprawy (art. 316§1kpc). W tej zaś dacie należność powódki została częściowo zaspokojona kwotami przekazanymi jej w postępowaniu egzekucyjnym Km 1145/12. W sprawie tej od pozwanej wyegzekwowano kwoty, które w części zaliczono na koszty postępowania, a w części wypłacono powódce.

Zważyć przy tym należy, że nakaz zapłaty stanowił podstawę egzekucji nie jako tytuł zabezpieczenia i nie jako natychmiast wymagalny. Zatem zaliczenie wpłat na poczet kwoty dochodzonej winno zostać dokonane w treści rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, gdyż pozwana nie będzie mogła powoływać się na wypłacone powódce kwoty w przyszłym ewentualnym postępowaniu egzekucyjnym. Nadmienić należy, że zaliczenie kwot wypłaconych powódce w postępowaniu egzekucyjnym na poczet dochodzonego przez nią roszczenia uregulowało częściowo stosunki pomiędzy stronami w związku z przedmiotem niniejszego postępowania. Wypłacone powódce kwoty nie mogą być traktowane jako nienależne świadczenie mimo utraty mocy przez nakaz zapłaty, bowiem zobowiązanie pozwanej istniało. Zgodnie zaś z art. 410§2kc, świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Wpłaty przekazane przez Komornika powódce spowodowały tym samym wygaśnięcie części zobowiązania pozwanej wobec powódki.

Biorąc pod uwagę wskazane okoliczności Sąd Okręgowy ustalił, że w postępowaniu Km 1145/12 prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku M. R. pobrano od pozwanej, a następnie wypłacono powódce na poczet dochodzonego roszczenia następujące kwoty:

10 maja 2012r.- 1155,19 zł, 8 czerwca 2012r.-1227,47zł, 10 lipca 2012r.-1526,63 zł,
10 sierpnia 2012r.- 1189,59zł, 10 września 2012r.- 1294,32zł, 10 października 2012r.- 1267,82zł, 9 listopada 2012r. – 1267,82 zł, 10 grudnia 2012r.- 1259,67 zł, 10 stycznia 2013r.-1370,10zł, 25 stycznia 2013r. – 63,54 zł, 8 lutego 2013r. – 1370,10zł, 8 marca 2013r.- 1314,55 zł, 10 kwietnia 2013r.- 1370,10 zł, 8 maja 2013r. -1370,10 zł, 10 czerwca 2013r. – 1370,10 zł, 5 lipca 2013r. – 1370,10 zł, 9 sierpnia 2013r. – 1370,10zł, zaś 10 września 2013r. - 1370,10 zł, jednak w wypłaconej kwocie 60 zł stanowił zwrot zaliczki

uiszczonej przez powódkę, zatem na poczet dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia przekazano powódce 1310,10 zł.

Zważywszy na wpłatę wskazanych kwot w postępowaniu egzekucyjnym należało zaliczyć je na należność główną oraz odsetki zgodnie z regułą z art. 1025§3 zd. 1 kpc obowiązującą w postępowaniu egzekucyjnym. Zgodnie z tym przepisem, w równym stopniu z należnością ulegają zaspokojeniu odsetki i koszty postępowania. Ponieważ rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w nakazie zapłaty utraciło moc, całe wypłacone powódce kwoty zaliczono zatem na odsetki oraz należność główną – zgodnie z procentowym stosunkiem należności głównej oraz odsetek ustawowych należnych w danym dniu.

I tak:

na dzień 10 maja 2012r. należna była kwota należności głównej 19.000zł oraz odsetki ustawowe za okres od 26 czerwca 2010 r. do 10 maja 2012r. w kwocie 4635,48 zł;

z kwoty 1155,19 zł zaliczono na poczet należności głównej 928,66 zł, zaś na odsetki 226,53 zł;

na dzień 8 czerwca 2012r. należna była kwota należności głównej 18071,34 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 11 maja 2012r. do 8 czerwca 2012r. w kwocie 4595,60 zł; z kwoty 1227,47zł zł zaliczono na poczet należności głównej 979,03 zł, zaś na odsetki 248,44zł;

na dzień 10 lipca 2012r - należna była kwota należności głównej 17092,31 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 9 czerwca 2012r. do 10 lipca 2012r. w kwocie 4541,97 zł; z kwoty 1526,63 zł zaliczono na poczet należności głównej 1236,57zł , zaś na odsetki 290,06zł;

na dzień 10 sierpnia 2012r. należna była kwota należności głównej 15855,74 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 11 lipca 2012r. do 10 sierpnia 2012r. w kwocie 4426,97 zł; z kwoty 1189,59zł zaliczono na poczet należności głównej 929,90 zł, zaś na odsetki 259,69 zł;

na dzień 10 września 2012r. należna była kwota należności głównej 14925,84 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 11 sierpnia 2012r. do 10 września 2012r. w kwocie 4332,08zł, z kwoty 1294,32zł zaliczono na poczet należności głównej 1003,10 zł, zaś na odsetki 291,22 zł;

na dzień 10 października 2012r.- należna była kwota należności głównej 13922,74zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 11 września 2012r. do 10 października 2012r. w kwocie 4189,62zł, z kwoty 1267,82 zł zaliczono na poczet należności głównej 974,57 zł, zaś na odsetki 293,25 zł;

na dzień 9 listopada 2012r. należna była kwota należności głównej 12948,17 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 11 października 2012r. do 9 listopada 2012r. w kwocie 4034,72 zł; z kwoty 1267,82 zł zaliczono na poczet należności głównej 966,59 zł, zaś na odsetki 301,23 zł;

na dzień 10 grudnia 2012r. należna była kwota należności głównej 11981,58 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 10 listopada 2012r. do 10 grudnia 2012r. w kwocie 3865,78 zł, z kwoty 1259,67 zł zaliczono na poczet należności głównej 952,44 zł, zaś na odsetki 307,23zł;

na dzień 10 stycznia 2013r należna była kwota należności głównej 11029,14 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 11 grudnia 2012r. do 10 stycznia 2013r. w kwocie 3680,32 zł, z kwoty 1370,10 zł zaliczono na poczet należności głównej 1027,30 zł, zaś na odsetki 342,80 zł;

na dzień 25 stycznia 2013 należna była kwota należności głównej 10001,84 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 11 stycznia 2013r. do 25 stycznia 2013r. w kwocie 3391,95zł, z kwoty 63,54 zł zaliczono na poczet należności głównej 47,45 zł, zaś na odsetki 16,09 zł;

na dzień 8 lutego 2013r. należna była kwota należności głównej 9954,39 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 26 stycznia 2013r. do 8 lutego 2013r. w kwocie 3425,50 zł, z kwoty 1370,10 zł zaliczono na poczet należności głównej 1019,35 zł, zaś na odsetki 350,75 zł;

na dzień 8 marca 2013r należna była kwota należności głównej 8935,04 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 9 lutego 2013r. do 8 marca 2013r. w kwocie 3163,86 zł, z kwoty 1314,55 zł zaliczono na poczet należności głównej 970,80 zł, zaś na odsetki 343,75 zł;

na dzień 10 kwietnia 2013r. należna była kwota należności głównej 7964,24 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 9 marca 2013r. do 10 kwietnia 2013r. w kwocie 2913,72 zł, z kwoty 1370,10 zł zaliczono na poczet należności głównej 1003,05zł, zaś na odsetki 367,05 zł;

na dzień 8 maja 2013r. należna była kwota należności głównej 6961,19 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 11 kwietnia 2013r. do 8 maja 2013r. w kwocie 2616,09 zł, z kwoty 1370,10 zł zaliczono na poczet należności głównej 995,79 zł, zaś na odsetki 374,31zł;

na dzień 10 czerwca 2013r. należna była kwota należności głównej 5965,40 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 9 maja 2013r. do 10 czerwca 2013r. w kwocie 2311,89 zł, z kwoty 1370,10 zł zaliczono na poczet należności głównej 987,43 zł, zaś na odsetki 382,67 zł;

na dzień 5 lipca 2013r. należna była kwota należności głównej 4977,97 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 11 czerwca 2013r. do 5 lipca 2013r. w kwocie 1973,54 zł, z kwoty 1370,10 zł zaliczono na poczet należności głównej 981,13 zł, zaś na odsetki 388,97 zł;

na dzień 9 sierpnia 2013r. należna była kwota należności głównej 3996,84 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 6 lipca 2013r. do 9 sierpnia 2013r. w kwocie 1634,39 zł, z kwoty 1370,10 zł zaliczono na poczet należności głównej 972,50 zł, zaś na odsetki 397,60 zł;

na dzień 10 września 2013r. należna była kwota należności głównej 3024,34 zł oraz pozostałe odsetki ustawowe plus odsetki ustawowe naliczone za okres od 10 sierpnia 2013r. do 10 września 2013r. w kwocie 1271,26 zł, z kwoty 1310,10 zł zaliczono na poczet należności głównej 922,44 zł, zaś na odsetki 387,66 zł.

Zatem po w/w wpłatach pozostała do spłaty należność główna w kwocie 2101,90zł oraz skapitalizowane odsetki za okres do 10 września 2013r. w kwocie 883,60zł, a ponadto dalsze odsetki ustawowe od dnia 11 września 2013r. Dlatego właśnie takie kwoty zasądzono od pozwanej na rzecz powódki, uwzględniając stan rzecz istniejący w dacie zamknięcia rozprawy.

Skoro mimo częściowego zaspokojenia roszczenia powódki w postępowaniu egzekucyjnym nie cofnęła ona powództwa, dlatego dalej idące roszczenie uznać należało oddalić, a tę część jej żądania na potrzeby rozliczenia kosztów postępowania uznać należało za przegraną powódki. W tej sytuacji ustalono, że powódka wygrała sprawę w 11 %. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że w okolicznościach sprawy zaistniała podstawa do zastosowania art. 102 kpc odnośnie kosztów procesu oraz art. 113 ust.4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 102 kpc, a to wobec przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego po wszczęciu niniejszego postępowania i to na podstawie nakazu zapłaty, który następnie utracił moc. Zdaniem Sądu Okręgowego w tym stanie sprawy powódka mogła nie być przekonana co do procesowego oświadczenia o cofnięciu pozwu w części. Uzasadnia to zdaniem Sądu Okręgowego uznanie, że w sprawie zaistniały szczególne okoliczności uzasadniające odstąpienie od obciążania powódki kosztami procesu i kosztami sądowymi.

Jednocześnie w zakresie przegranej pozwanej Sąd Okręgowy obciążył ją na podstawie art. 113 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych częścią nieuiszczonych kosztów sądowych.

Z opisanych powodów apelacja odniosła częściowy skutek i doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku – na podstawie art. 386§1kpc. Dalej idąca apelacja jako niezasadna z przyczyn opisanych w uzasadnieniu została oddalona na podstawie art. 385kpc. Jednocześnie z tych samych powodów co odnośnie kosztów postępowania pierwszo instancyjnego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że istnieją podstawy do nieobciążania powódki kosztami postępowania odwoławczego (art. 102 kpc w zw. z art. 391§1kpc). Z tych powodów orzeczono jak w sentencji. .

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Gabriela Sobczyk SSO Artur Żymełka